

A Pécsi Ítéltábla a dr. Cserkúti-Horváth Béla ügyvéd (fél címe) által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek - a dr. Weiszbart József ügyvéd (fél címe) által képviselt **I.rendű alperes neve** (I. rendű alperes címe) I. rendű és a dr. Csernyánszky Gábor jegyző által képviselt **II.rendű alperes neve** (II.rendű alperes címe) II. rendű alperesek ellen személyiségi jogvédelem iránt indított perében a Pécsi Törvényszék 2015. október 13. napján kelt, 34.P.20.822/2014/20. számú ítélete ellen a az I. rendű alperes által 21. és 24., valamint a felperes által 22. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - a per fő tárgya tekintetében helybenhagyja, míg a perköltségre vonatkozó részében részben megváltoztatja akként, hogy az illetékfizetésre vonatkozó rendelkezést mellőzi, a felperest és az I. rendű alperest külön - külön 36.000-36.000 (harminchatezer-harminchatezer) forint feljegyzett illeték megfizetésére kötelezi a Magyar Állam javára, az illetékes állami adóhatóság felhívására.

Kötelezi az I. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 15.000 (tizenötezer) forint másodfokú eljárásban felmerült perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 48.000 (negyvennyolcezer) forint feljegyzett fellebbezési illetéket a Magyar Állam javára, az illetékes állami adóhatóság felhívására.

A fennmaradó feljegyzett fellebbezési illetéket a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletében rögzítette, hogy a II. rendű alperes II.rendű alperes, a felperes V község lakója, míg az I. rendű alperes a Vi R Önkormányzat képviselője.

A felperes 2014. év februárját megelőzően közérdekű bejelentéssel élt az önkormányzati közfoglalkoztatás hiányosságaival kapcsolatban, valamint bejelentést tett a tűzifaprogrammal összefüggésben. A Munkavédelmi és Munkaügyi Szakigazgatási Szerv Munkavédelmi Felügyelőség a Vi Önkormányzatnál ellenőrzést tartott, amelynek alapján 1.530.000 forint összegű munkavédelmi bírsággal sújtotta az önkormányzatot súlyos veszélyeztetés miatt. A Baranya Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központ teljes körű felülvizsgálatot tartott a közfoglalkoztatási bérek vonatkozásában, ahol jogosulatlan kifizetéseket tárt fel, ezért felszólította az önkormányzatot a jogalap nélkül felvett támogatás visszafizetésére. A Magyar Államkincstár a tűzifaprogram keretében a teljes támogatási összeg visszafizetésére kötelezte a II. rendű alperes önkormányzatot.

2014. február 17-én V Község Önkormányzat Képviselőtestülete ülést tartott, ahol - többek között - a 2014. március 7. napján megrendezni kívánt nőnap rendezvényt kapcsolatos teendőket beszélték meg. Ekkor az I. rendű alperes felszólalt az alábbiak szerint: „Van egy hölgy a településen (mindenki tudja, hogy kiről beszélek), aki már annyi problémát és kárt okozott a településnek, illetve mindig a konfliktus lehetőségét keresi. Mint roma nemzetiségi önkormányzati képviselő javaslom, hogy összeférhetetlenség miatt ne hívjuk meg a rendezvényre. Nem csak a magam és a nemzetiségi önkormányzat nevében teszem ezt a javaslatot, hanem mások nevében is. Sokan kerestek meg azzal, hogy ha ő ott lesz, nem jönnek el a rendezvényre. Félnek a konfliktushelyzet kialakulásától, hogy botrányosan végződik a rendezvény. Nagyon sokan haragszanak rá az állandó feljelentések miatt. Félok, hogy elszabadulnak az indulatok. Mondjuk ki konkrétan, hogy a S közmunkaprogramban dolgozók haragszanak rá, mert éppen miatta volt a sok ellenőrzés, miatta kellett nekik egész nyáron még az utolsó percet is kidolgozni, mert féltek az ellenőrzéstől.” A képviselőtestület ezután a jegyzőkönyvben rögzítette, hogy a felperest a nőnap rendezvényre nem hívja meg.

2014. március 7-én a felperes telefonon érdeklődött K Itól, a település polgármesterétől arról, hogy miért nem kapott meghívót a nőnap rendezvényre. A polgármester átadta a telefonkészüléket az I. rendű alperesnek, aki a következőket mondta: „Nem szégyelled magad, van pofád még ezt kérdezni, pedig elég bunkó voltál. De ha már kérdezed, nem tartunk nőnek, sem versendi lakosnak, és ha le mersz jönni, a rendezvényről foglak kivezetetni.”

A felperes a módosított keresetében a 2014. február 17-én tartott képviselőtestületi ülésen az I. rendű alperes részéről elhangzott kijelentésekkel összefüggésekben jóhírneve, a 2014. március 7. napján történt telefonbeszélgetés során az I. rendű alperes által tett kijelentések vonatkozásában becsülete, míg a 2014. február 17-én tartott képviselőtestületi ülésen a II. rendű alperes által kialakított és jegyzőkönyvben rögzített álláspontja vonatkozásában jóhírneve megsértésének megállapítását kérte, továbbá az I. és II. rendű alpereseket 500.000-500.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére kérte kötelezni.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték.

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az I. rendű alperes megsértette a felperes becsülethez fűződő személyiségi jogát a 2014. március 7. napján történt telefonbeszélgetés alkalmával, amikor kijelentette, hogy: „Bunkó voltál, nem tartunk nőnek, sem versendi lakosnak”. Ezért kötelezte az I. rendű alperest, hogy fizessen meg 300.000 forint nem vagyoni kártérítést a felperes javára.

Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Kötelezte az I. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 19.050 forint perköltséget. Kötelezte az I. rendű alperest, hogy fizessen meg 18.000 forint, míg kötelezte a felperest, hogy fizessen meg 42.000 forint feljegyzett eljárási illetéket a Magyar Állam javára, külön felhívásra.

Az elsőfokú bíróság ítéletének jogi indokolásában kifejtette, hogy a Polgári törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (továbbiakban: Ptk.) 75.§-ának (1) bekezdése, 76.§-a, valamint 78.§-ának (1) és (2) bekezdése értelmében a személyhez fűződő jogokat - így más ember becsületét és jóhírnevét - mindenki köteles tiszteletben tartani. A becsület megsértését jelenti különösen a más személy társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására alkalmas, kifejezőmódjában indokolatlanul bántó (becsmérlő, megalázó) véleménynyilvánítás. A véleménynyilvánítás szabadsága körében mindenkinek joga van kifejeznie kritikát, véleményt, azonban társadalmilag nem indokolható célból a kijelentéssel érintett személyt megalázni nem lehet. A kijelentés becsületet sértő voltát nem az

érintett személy egyéni megítélése és érzékenysége alapján, hanem objektív mérce szerint kell megítélni. A jóhírnév sérelmét jelenti a más személyre vonatkozó, sértő, valótlan tényállítás, híresztelés vagy való tény hamis színben való feltüntetése.

A 2014. február 17-i képviselőtestületi ülésen történtek és elhangzottak vonatkozásában az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy az I. rendű alperes szabad véleménynyilvánítása körében elfogadható volt az I. rendű alperes kijelentése, az valótlan tényállítást nem tartalmazott. Az I. rendű alperes tehát a felperes jóhírnevét nem sértette meg. A II. rendű alperes önkormányzat pedig nem a felperes jóhírnevét támadta, jegyzőkönyvben kialakított álláspontja nem hordoz sértő, indokolatlanul bántó tartalmat.

A 2014. március 7-i telefonbeszélgetés kapcsán az I. rendű alperes tagadásával szemben a felperes bizonyította **M K Ané** tanúvallomásaival az ítélet rendelkező részében írt kifejezések kinyilvánítását. A „bunkó” kifejezést **M K Ané** ugyan nem hallotta, csupán azt, hogy a felperes visszakérdezett, hogy „én vagyok a bunkó?”. Ebből azonban következtetni lehetett a kijelentés elhangzására. Ezt követően pedig a felperes kihangosította a telefont, így **M K Ané** közvetlenül hallhatta a „nem tartunk nőnek, sem versendi lakosnak” kifejezést.

A Kúria Pfv.IV.20.384/2009/3. számú ítélete alapján a törvényszék rámutatott arra, hogy e kijelentések tartalmukban és kifejezésmódjukban lealázoók, lekicsinylőek, amelyek sértik a felperes becsületét, lelki sérelem okozására alkalmasak. Ezért a Ptk.84.§-ának (1) bekezdése alapján megállapította a jogsértést, és az e) pont alapján nem vagyoni kártérítés megfizetésére kötelezte az I. rendű alperest a felperes javára, a Ptk.339.§-ának (1) bekezdésére és a Ptk.355.§-ának (1) és (4) bekezdésére is figyelemmel.

A nem vagyoni kártérítés összegét mérlegeléssel 300.000 forintban állapította meg. Külön bizonyítás nélkül, a Pp.163.§-ának (3) bekezdése alapján köztudomású tényként elfogadta, hogy a becsületsértés a felperes számára lelki hátrányt okozott (BDT2012.2740.). E körben figyelemmel volt a jogsértés tárgyi súlyára.

A perköltség viseléséről a Pp.81.§-ának (2) bekezdése alapján rendelkezett.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperes és az I. rendű alperes nyújtott be fellebbezést.

A felperes fellebbezésében a II. rendű alperes marasztalását kérte olyképpen, hogy állapítsa meg a bíróság, hogy a II. rendű alperes megsértette a felperes emberi méltóságát és jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát, továbbá kötelezze 300.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére, mivel a településen egyedül a felperes volt az, akit nem hívtak meg a nőnap rendezvényre.

Az I. rendű alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset teljes elutasítását kérte.

Kifejtette, hogy **M Kné** nem érdektelen tanú, mert a felperes barátnője, és állította, hogy a polgármesterrel korábban bizalmas viszonyban volt. Ennek igazolására csatolta a 2014. március 8-i **M Knétól** származó facebook bejegyzést. Furcsának találta, hogy **K Tné** a keresetlevél szerint jelen volt a telefonbeszélgetésnél, amikor viszont tanúként kívánták megidéztetni, akkor a felperes úgy nyilatkozott, hogy nem volt jelen.

Kifogásolta, hogy a polgármestert nem hallgatták ki tanúként.

Fellebbezésében **M Pné** kérte kihallgatni, a polgármesteri hivatal dolgozóját, aki végig jelen volt a telefonbeszélgetésnél. Kérte **K T** polgármestert is kihallgatni, és ismételten kérte kihallgatni tanú alpolgármestert, valamint **K Tné** is.

Kérte figyelembe venni, hogy a megítélt nem vagyoni kártérítést szerény vagyoni, jövedelmi viszonyai folytán kifizetni nem tudja.

A másodfokú tárgyaláson csatolta **Kné K Bo**, **K I**, **M Pné** és tanú nyilatkozatát, **M Kné** facebookos levelezését, valamint **Kné M B** 2014. március 8-i facebookos bejegyzését.

A felperes és a II. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

Az I. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmében 700.000 forint sérelemdíj megfizetésére kérte kötelezni a felperest.

Mind a felperes, mind az I. rendű alperes fellebbezése alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, és helyes jogszabályok alkalmazásával, a bizonyítékok okszerű mérlegelésével érdemében helytálló jogkövetkeztetésre jutott. Ezért a per fő tárgya tekintetében a másodfokú bíróság helybenhagyta az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp.253.§-ának (2) bekezdése alapján, csupán a perköltségre vonatkozó részében változtatta meg kis mértékben.

Minden tekintetben egyetértett az ítélőtábla a törvényszék indokaival mind a 2014. február 17-i képviselőtestületi ülés, mind a 2014. március 7-i telefonbeszélgetés során elhangzott kijelentések kapcsán a felperes jóhírnevének és a becsületének megsértése álláspontjával. Az ott kifejtett érveket megismételni nem kívánja.

Kiemeli a másodfokú bíróság, hogy a „bunkó voltál, nem tartunk nőnek, sem versendi lakosnak” kifejezések szövegösszefüggésükben és tartalmi irányultságukban tekinthetők becsületsértőnek. Az I. rendű alperes szándékosan, tudatosan kívánta megbántani a felperest olyan korábbi cselekedetért, amikor állampolgári jogait jogszerűen gyakorolta (az állami támogatások jogszerű és adott célra történő felhasználásának, továbbá az állami közmunkaprogram ellenőrzését kérte). Azon túl, hogy bejelentéssel bárki élhet az állami szervek felé, a felperes bejelentései alaposnak is bizonyultak. Az I. rendű alperes nyilvánvalóan emiatt kívánta kiközösítéssel büntetni a felperest. Ennek kapcsán, a céllal össze nem függő módon még a női mivoltát is kétségbe vonta. Az állandó bírói gyakorlat szerint pedig az emberi méltóság legbelsőbb magját alkotó intim szféra integritásának megsértése személyiségi jogot sért (BDT2013.2941.).

Az I. rendű alperes cselekedete szándéka szerint is bántó, megvalósítási módját tekintve megalázó, tehát olyan többlettényállási elemet tartalmaz, ami a II. rendű alperes vonatkozásában nem volt megállapítható.

A fentiekre tekintettel helyesen állapította meg a törvényszék, hogy az I. rendű alperes megsértette a felperes becsülethez fűződő személyiségi jogát, és helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a II. rendű alperes jogsértést nem követett el.

Az I. rendű alperes fellebbezésével összefüggésben az ítélőtábla rámutat arra, hogy a Pp.235.§-ának (1) bekezdése értelmében a fellebbezésben új tény állítására, illetve új bizonyíték előadására akkor kerülhet sor, ha az új tény vagy az új bizonyíték az elsőfokú határozat meghozatalát követően jutott a fellebbező fél tudomására, feltéve, hogy az - elbírálása esetén - reá kedvezőbb határozatot eredményezett volna. Az I. rendű alperes másodfokú eljárásban becsatolt bizonyítékait (facebook bejegyzések és tanúktól származó nyilatkozatok) a másodfokú bíróság figyelembe venni nem tudta. Az I. rendű alperes ugyanis nem igazolta, hogy csupán az elsőfokú eljárást követően jutottak volna a tudomására a csatolt okiratokban szereplő tények, adatok.

Megjegyzi emellett a másodfokú bíróság, hogy **M Pné** és **K I** tanúkenti kihallgatását az elsőfokú eljárás során egyik fél sem indítványozta, ezért hiába hiányolta ezt utóbb az I. rendű alperes, nem kerülhetett sor a kihallgatásukra. Tanút pedig már kihallgatta tanúként a törvényszék, hozzá a felek és képviselőik kérdéseket intézhettek.

Az I. rendű alperes másodfokú eljárásban előterjesztett - bírói felhívás után is - fellebbezési ellenkérelemnek nyilvánított igényét a 700.000 forint sérelemdíj megfizetésére az ítéltábla érdemében nem vizsgálta, mivel ellenkérelem formájában ellenkövetelés nem terjeszthető elő a Pp.139.§-ából következően, különösen nem a másodfokú eljárásban.

A fentiekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a per fő tárgya tekintetében helybenhagyta.

A perköltségre vonatkozó részében az ítéltábla részben megváltoztatta az elsőfokú határozatot, mivel a pertárgyérték az I. és II. rendű alperessel szemben külön-külön meg nem határozható, azaz az Itv.39.§-ának (3) bekezdés *b)* pontja szerint 600.000 forint (a megállapítási kereset) volt. A Legfelsőbb Bíróság EBH1999. évi 94. számú eseti döntésében kifejtett álláspontja alapján ugyanis, ha a kártérítési követelés összegét meghaladja a meg nem határozható perérték, akkor azt kell figyelembe venni a pertárgyértéknél.

A per fő tárgya a jelen esetben ezért a megállapítási kereset. Ebben a vonatkozásban a felperes az I. rendű alperessel szemben egészében pernyertes, míg a II. rendű alperessel szemben pervesztes lett.

Ekként a per tárgyi illetékfeljegyzési jogos volta folytán feljegyzett 36.000-36.000 forint illetéket a Pp.78.§-ának (1) bekezdése értelmében az I. rendű alperes elleni kereset vonatkozásában az I. rendű alperes, míg a II. rendű alperes elleni kereset kapcsán a felperes köteles viselni, figyelemmel az Itv.74.§-ának (3) bekezdése folytán alkalmazandó Kmr.13.§-ának (2) bekezdésére is.

Itt jegyzi meg az ítéltábla, hogy az I. rendű alperes az elsőfokú ítélet meghozatala után részesült személyes költségmentességben, ezért a kedvezmény kizárólag a másodfokú eljárásban felmerült illetékre terjed ki.

A felperes sikertelenül fellebbezett, így a Pp.78.§-ának (1) bekezdése alapján a feljegyzett 48.000 forint fellebbezési illetéket ő köteles viselni. A II. rendű alperes oldalán egyéb perköltség nem merült fel.

Az I. rendű alperes fellebbezése szintén sikertelen volt, de személyes költségmentessége miatt a feljegyzett 48.000 forint illetéket helyette a Magyar Állam viseli az Itv.74.§-ának (3) bekezdése folytán alkalmazandó Kmr.13.§-ának (1) bekezdése és 14.§-a szerint. Köteles viszont megfizetni a felperes felé a jogi képviselőjének a másodfokú eljárásban felmerült munkadíját, amelyet a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§-ának (2) bekezdés *a)* pontja és (5) bekezdése alapján állapított meg.

P é c s , 2016. május 26.

dr. Döme Attila s.k. a tanács elnöke, dr. Vogycska Petra s.k. előadó bíró, Gáspárné dr. Baranyabán Judit s.k. bíró